

1095 B

TRAHISON

Ag injustis ar bed ingrat

Ton POTRET PLOUILLO

Pa valean me va speret eus ar voul rond, dre ar bed,
Ne wean met trahisonou pere a zo diremet,
Ar vanjans an disunion zo o renn e peb kanton
An eill e noazout d'eguile, aliez e peb feson.

Alas an artisanet zo, keuls a devejo eien,
O kavet poan ar e sikour beva n'ou e gendren,
Met goude dont da bartaji, poan ho diou vrec'h ganem
Siouas zo tud malisius kontant d'ho fersekuti.

Kals a dud a gaefe gwelet, ar gaernez e pep amzer,
Abalamour d'an artisan a d'ar paour da gaout mizer,
Pa n'hellont ket a gomandi, oll ebars pep kanton,
E karfent gwelet ar vozen, ag ar revolution.

Betek an noblans pinvidik, a deu da nem trahisa
Vit gout piou a hello zevèl war ar bazen huella,
Oll e oar o klask bea e penn ar gouarnamant,
E klask ar gloar ag an enor, ag a tu da gaout arc'hant.

An oll veleien a garfe kenkoulz hag a noblansou,
Diskar ar Republik d'an traon, vit dont da c'houarn hor bro
Ag evel ma ve bars e Frans eur roue bras var an tron,
Ar venjans gomans da grenna ag e krog e trahison.

Gwerzet o deus bet ac'hanomp, dre drahison ar vrassa,
A laket dre nerz ar vizer, hon tud keas da berissa,
Ar blavez deck-a-tri-uguent, zo var gac'in ar Fransijen
Laket gant ar brusianet dre urz kalz a treitourien.

Ho c'halon c'houlen hon arc'hant en ho dorn se eur c'hjeze
A c'hoant c'hoas rei dem da gredi int oll tud a zoare,
Hardiegez a wez huel da zonet da lavaret,
Ne glaskont netra er bed-man, met mad ar baysantet.

Mont a ra breman merour paour, da lavaret d'he otro,
An daerou en he zaoulagad, ag he trist vel ar maro,
Me a zo o terri ma c'horf noz a de ho labourat,
A c'hoas non ket vit o pea, dre se me a c'houl rabat.

He otrou neuze divergont, a respont dean buan :
Me non ket kaos d'ec'h, va mignon, mar kemerit kals a boan
A ma ne noc'h ket Jakes vras evit pea ho atrou,
C'hui a ev re a win ardant, ag romm, ag a lituriou.

Mont d'ar marc'hat he charaban, a c'hui gwesket en mezer,
Eur vantel vraz g ho choug ho treid en eur botou ler,
O kramareisen, va ten mad, o zalc'hit kals re huel,
A dre-se ne vefet biken vit pea ho gwel-mikel.

Mar kerit e disken d'an traon, demeus un dantik pe daou,
C'hui sur a po arc'hant bep bla na da bea ho otrou,
Evit rabati var va feurm, e gwirione, ne rin ket,
Kentoc'h dec'hu dre ar justis ho treo a vezo gwerzet.

Ar respont se vit ar merour; kredit se meurbet c'hwero,
Goude tha rei poan heziou drec'h, evit beva he otro,
Ne neuz ket c'haus evithan er bed man a garante,
Bars e kever ar merour paour, allas e oar didrue.

An otrou demeus he verour a so meurbet droug, kontant,
Pa ev vit kredat he galon, eur banac'hik gwin ardant,
Pa ne zalc'h ket da labourat, ordinal e pep amzer,
A debi e vara en zec'h pe he drempla gant dour skler.

He galon demeus he verour, ne vo birviken laouen
Pa ne man ket evel gwech'all, e renk a esk'ladourien,
Goude ma kass dean arc'hant, ag ñour da brena leve,
E karfe gwelet he verour, privet deus he liberte.

Perc'hennou ma douar bed man, ne deuont ket da gompren
Ebars er boan er soufransou o deus al labourerien,
Bea er park o labourat, c'hweji an dour ag ar goad,
Vit o derc'hel en ho c'héstel, noz a de d'ober cherr vad.

Bea o tevi gant an eoll, en anv dindan ar goabren
Ag ho yzili o frima. pa deu nerz ar iennien
Ar c'hwejen ienn gwe deus ho zal, kenkouls vel deus bek
[ho fri
Vit derc'hel an otrone vras d'ober ho zud discoursi.

An noblisite pinvidik, a gouarnamant ar bed,
Allas a deu da bwezare, var groas ar baysantet,
E pep amzer en ho c'hever sioas he oar bet ingrat,
Vel pa ne vefent ket oll, bugale deur memeus tad.

Kouls goude ebars er bed man, omp oll breudeur dre natur,
Ar paour evelt he gant Doue zo galvet he graouadur,
Met an arc'hant en ho c'halon a so kement enjendret,
Ma ne deuont ket da zellaou mwez hor Salver beniget.

Doue a c'houlenn n'hor c'halon diganemp or plas lanta,
Goude abalamour dean, dont da garet hon neza
Karont a reont a arc'hant, en ho c'halon lec'h Doue,
Nag allas evit ho neza no deuz ket a garante.

Dre se deuont ket da gompren, bars er paour kes paysant
Nag he drubuil er boan speret, neus ive ar c'honversant,
So o redek ar marc'hajou, kouls en noz evel en de,
Evit zikour ar paysant, do derc'hel oll itrone.

Ar paysant, ar c'honversant, o deus pep a vec'h pouner,
Bea o deus deus e zougen kals a boan ag a vizer,
A derc'hel a rer da greski anean dez he bep bla,
Dre ar patant ag a droajou, perankont da bea.

Goude ma rank ar paysant, beva kazi n'oll lwenet
E so bet gret un lezen, dre p'hini e difennet
E rank rei un neubeut arc'hant, ben kavet urz da lac'ha
Lwenet a so var he zouar, o veva ag e loya.

Disterra konversant a so en Frans so patantet,
Ne neus nemet eur rum ep ken pere a so espernet,
Samma rer var ar bobl-yzel, ken a deufont da greuvi,
A derc'hel feneantet vras d'ober o zud disoursi.

Breman oar deut da yzellan un neubeudik ho banier
Da nep reont met kleuza gwer, a gwerza demni pater
Pere so konversante vras, ganemp ebars er vro-man,
A c'hoas ne doaket abatant, na gwel Michel da bea.

Goude bea demeus a c'hle, sioas ken berniet hor bro,
E vije kresket alies d'he c'hoas ho zretamancho,
Dre se d'alc'hont pepa goff bras, asablez gant he bek flour
Ar c'honverz evit'he oa mad, ep ma voeler ho labour.

Dre urz ar républikanet, breman so gret eul lezen,
Rank font beva deus ho micher, vel an oll vicherourien
A ken gleet eo d'he ober, en gwirionne vel dem-ni,
A nep a gemer eur vicher, a gle beva dionthi.

Bea so un neubeudik all o labourat gant pluen,
Ag a so net me a gret, ia herve ho gourc'hemen,
Kazi evit ober netra e touchont kals arc'hant,
Gras da ziaou vrec'h ar paysant, da drubuil ar c'honversant.

Sioas biskoas al lealdet, en n'ho twez neus renet,
Var dro eur c'hwec'h urgent vlasso, he hent oa bet digoret,
A dre hir amzer e c'hell dont, neubeudik a neubeudik,
Meur ar bazen e tostet demp dre nerz kre ar Republik.

Dont a raje kals buanoc'h, a hellomp oll da gompren,
Ma ne dije ket en hor bro, kement a enebourien,
Pere a so deus ho goassa, o derc'hel da enebi,
Ag e klask, dont ebars en Frans, vel gwechal da gomandi.

Ma neus ket breman lealdet, neuze ve neubeutvik c'hoas,
Met ni etrezomp bobl-yzel, a so krog mad bars er vass,
Ag he dalc'ho gant hon daou-zorn, entre ma vemp en bue,
Ma rofemp an'hei da noblans, e vefemp brevet ganthe.

Dre se o pedan hobl-ysel breman e neur finisa,
Beomp fidel d'ar Republik, a so deumeus hon harpa
A diwellomp deus an noblans, a so dre natur treitour,
A garfe gwelet omp chrouga, a zouten ar begou flour.

(Reproduction interdite)

LE BRUN.

RECIT

*Var sujet eur proses zo bet entre eur
Belek ag eur G'haner Brezonek*

Habitet Breiz-ysel, kanomp holl alies
Eur chanson a so gwiron var sujet eur proses,
Eur proses ag a so bet, tre an o'trou Rannou,
A so kure e Pleuzal, a potr ar chansoniou.

En tri devez a viz dù, de foar-gall ar gouan,
Me a oa var an danchen, e Pleuzal, o kana,
Songeal gounit va bara, pa' rankomp oll debi
Pa deuas n'otrou Rannou ken hardi ag eur c'hi.

Da c'houlen digant-nin-me rei dean eur chanson,
Me roas unan dean a zeder va c'halon,
Sonjal vije va moni kresket a zaou wennek,
Bet an enor da werza eur chanson d'eur belek.

Pa moa roet va chanson, kerkent n'otrou Rannou,
A ziskwellas din buan talonnoù he voutou,
Me ma welis a dra-se a oa chomet mantret,
Ag a lavaras dean brava ma moa bet gallet.

Nemet ho chanson otrou, ne c'hos d'in peet,
Ag he o respont din-me na memeus ne rin ket,
Eo sur gant teill ma kerit, pein dec'h ho chanson,
Eur respont brao da nep so penn ar relijion.

An nep a glefe bea eur skwer vad barz er vro,
Neus bet an hardieges d'ober ken divalo,
Eur belek glefe zikour an denn paour da veva,
Rannou gemer he chanson, ep donet d'er pea.

Ouspenn an dalvoudeges demeus a zaou wenek,
Me meus bet kals a zomaj, deus a beurs eur belek,
Kals a dud oa en dro din ag e mije gwezet
Meur a chanson d'an dud se, a dre se ne moa ket.

Me goust din kals a arc'hant ar chansoniou werza,
Na ne vevan ket gant teill, me rank prena bara,
Disping c'hoas meur a wenek neur dont dre an hentchou,
Na n'hellan ket vit netra rei sur va chansoniou.

Ma karr an otrou Rannou touler he zoudanen,
Dont da gana evel-thon bemp-de var an danchen,
A trenia eur c'har bian vel ma rankan ober,
Ve kontant da douch monni, pa rofe he paper.

Ag holl teuomp da gredi penaos n'otrou Rannou,
Ne zeb ket ive en teill, met debi ra frikou,
Eva gwin deus ar gwella, a neubeut a labour,
Dre se ne sonj ket er boan deus ar voyajour paour,

So e vale an hentchou, deus an eill kaer de ben,
Dre ar glao ag an avel ag an oll amzer yenn,
En anv de ar dachen, gant an eoll e rosta,
Ep touch arc'hant alies da gaout un tam bara.

Controll an otrou Rannou pa zao deus he wele,
Ep santout ar gwell amzer, a iello prest goude
Da gana barz en ilis un neubeudik latin,
C'hone buan he zevez diboan a dijagrin.

Me so e renn va seiz vla ouspen an tri-ugen^t,
A rank bale alies pennadou hir a hent,
Rannou vel eur gwir gristen ma nije eur galon
Nije bet va respetet, peet din va chanson.

Me vale meur a gontre, vit gonit va bara,
Biskoas denn nemet Rannou neus manket d'am fea,
A pa n'hellan ket gant teill pea marc'hadoures.
Neus digorét din an hent d'ober dean proses.

Dre un ave tisamant oa pedet da gentha
Dirag'barner Pontreo da nem aparissa,
Gant eur beden ken dister oa ket enem rentet,
A goude dre an hurcher oa bet signifiet.

Kredit an otrou Rannou, so den sujet d'he benn
Neus ket c'hoas aboisset d'ann eilvet goure'hemen,
Dre ma neus eur penn kalet, oa barnet an otrou,
Da gavet kant liour domaj da bea n'holl frejou.

Met al lezen a bermet pa ne vet ket presant,
E c'heller e berr amzer terri ar jujamant,
Ag ar pezh tha neus bet gret an otrou bras Rannou,
Klask et vije bet mouget ar gwir sur gant ar gaou.

Me so bet signifiet deus gaer Montroulez,
Da yonet da Pontreo evit heuill ar prosez,
Ar signification n'oa laket da ober,
Zougae m'oa ket lavaret met gaevier d'ar barner.

He ne voa ket bet sonjet goull memeus eur chanson,
Me sklapas un n'he figur gant un aerr divergent,
A gret a dra-se esprez vit ma vije vescet,
Vit se tri-c'hant-ugent liour c'holle dre an nespét.

Met me dirag ar barner dre destou meus prouvet
E oa gwirion penn da benn ar pezh m'oa diskleriet,
A Rannou neus ket kavet un den da lavaret
Dirag an otrou barner ar pezh n'oa konkluet.

Diou blac'h yaouank oa ive deus he beurz e vel testou,
A skler dirag ar barner larjont e berr gomzou
Ne devoa gwelet netra nemet klevet kana
Varr an dachenn, e Pleuzal, de foarr-gall ar gouan

Sonjit mad tha Bretonet a c'hui deui da gompren
Penaos hint malisius lod deus ar veleien,
Rannou neus gret din domaj dre valis ep reson,
Goude klask din an hent a gundu d'ar prison.

Dre ve kavet tud leall ebars e pep kontre,
Neus ket gallet he c'havier rei lamm d'ar wirone,
En eill gwech oa c'hoas barnet dirag pobl er c'hanton,
Da bea an oll frejou a kant liour ar chanson.

Nem c'holo mad so dies gant eur gaos ninzell doull,
A derc'hell zec'h ar boutou a bale dre ar poull,
Ninzell an otrou Rannou a oa leun a doullo,
Kerr neus bet chacha var n'hi eo chomet dizolo.

Bea vo bigodezet gavo dra-man dies
Pa neus ranket ar c'hure dont da goll he broses
A breman neus diskwellet neus eur galon treitour
Pa zalc'he da brosed i gant ar gaou deus eur paour.

Eur gontell vo evit than en amzer da zonet,
Goude klefe Louis ar Brun e kana brezonnek,
Ma nefe c'hoant da gavet eur chanson digant than,
Ne sonjo ket vo gant teill e c'hello e fea.

Neur finisa va chanson, me o ped bretonet,
Heuillomp hent an honestis gwir, hent al lealdet,
Ne reomp ket vell Rannou, so kure e Pleuzal,
Pe veit'han dirag ar bobl, e vefemp eur skwer fall.

(Reproduction interdite)

LE BRUN.